

یافته‌های کلیدی

- اکثر مردم از ترس آلوده شدن، به شفاخانه‌ها برای درمان کووید-۱۹ مراجعه نمی‌کنند

تقریباً تمامی مردان و زنان گزارش کردند که خودشان و یا اعضای خانواده‌شان بعضی علائم کووید-۱۹، شامل از دست دادن حس بویایی و ذائقه، را در نه ماه گذشته تجربه کرده‌اند. اما تعداد اندک آنها به دلیل کمبود امکانات، آزمایش کووید-۱۹ را سپری کرده‌اند. آنها می‌گویند امکانات آزمایش تنها در بعضی مراکز کووید-۱۹ مهیاست. اکثریت مردم همچنان شفاخانه‌ها را یکی از مراکز انتشار ویروس می‌دانند و بدین باور اند که شفاخانه‌ها امکانات کافی ندارند و کارمندان صحتی با مریض‌ها درست رفتار نمی‌کنند. به همین خاطر، آنها می‌گویند که تنها زمانی به شفاخانه مراجعه کرده‌اند که به اکسیجن نیاز داشته‌اند.

کارمندان صحتی ادعا می‌کنند که با گذشت چند ماه، آنها هنوز منابع و تجهیزات کافی بخاطر تداوی کووید-۱۹ و لباس محافظتی (PPE) ندارند. به همین خاطر، آنها نمی‌توانند تمام وقت ماسک بپوشند. اشتراک کنندگان تحقیق نیز این موضوع - مراعات نکردن مقررات بهداشتی توسط کارمندان صحتی - را گزارش داده‌اند و می‌گویند که شاهد این قضیه هنگام مراجعه به شفاخانه‌ها و مراکز صحتی بوده‌اند.

مصاحبه با کارمند صحتی، بی‌بی‌سی میدیا اکشن

• نکات مهم

- تمامی اشتراک کنندگان پژوهش خواهان دریافت واکسن کووید-۱۹ هستند به شرطی که توسط وزارت صحت عامه و سازمان صحتی جهان تایید شود. اما برخی آنها فکر می‌کنند که یک تعداد مردم شاید به دلیل باورهای عمیق مذهبی واکسن را نپذیرند. بعضی اشتراک کنندگان نمی‌دانند که واکسن برای همه است یا فقط برای آنهایی که به کووید-۱۹ مبتلا شده و یا میشوند.
- به باور اشتراک کنندگان، واکسن باید بصورت رایگان توزیع شود.
- اشتراک کنندگان، شفاخانه‌ها را یکی از مراکز انتشار ویروس کرونا در کشور می‌دانند. این نگرانی آنها را از مراجعه برای آزمایش کووید-۱۹ و یا تداوی باز داشته است. اکثریت آنها نیز بر این باور اند که تداوی در شفاخانه‌های اختصاصی کرونا به علت کمبود منابع ممکن نیست. این امر بر باور مردم در مورد کارمندان صحتی و در مجموع سیستم صحتی تاثیر منفی گذاشته است.
- خانم‌ها و دختران همانند گذشته، بیشتر از مردان، از این ویروس متضرر می‌شوند. بعضی اشتراک کنندگان گزارش دادند که شاهد ازدواج اجباری دختران [حتی زیر سن] و یا به فرزنددی داده شدن کودکان در بدل پول بوده‌اند.

«من معلم هستم. یکی از شاگردانم به من گفت که فامیلش مجبور شده تا خواهر سه ساله‌اش را در بدل پول به فرزنددی بدهد.» (معلم، خانم، بلخ)

بعلاوه، مراکز تداوی کووید-۱۹ در بیرون از کابل اندک است و در مناطق دوردست مراکز تداوی وجود ندارد. در نتیجه، اکثریت اشتراک کنندگان سیستم صحتی را در فراهم سازی امکانات برای کنترل و تداوی کووید-۱۹ ناکام می‌دانند

«مردم حالا در مورد کووید-۱۹ بی تفاوت اند؛ چرا که هیچ‌کس - حتی داکتران و اشخاص بانفوذ - مقررات بهداشتی را در تجمعات و مراکز عمومی مراعات نمی‌کنند.»
(مرد، خبرنگار، دایکندی)

• مردم در مجموع تمایل شان را به گرفتن واکسن احتمالی کرونا ابراز می‌دارند

تمام اشتراک کنندگان زن و مرد در این پژوهش ابراز داشتند که آنها واکسن کووید-۱۹ را که توسط وزارت صحت عامه و سازمان صحتی جهان تصدیق شود قبول خواهند کرد. آنها بر ضرورت تأیید واکسن توسط وزارت صحت عامه بخاطری تأکید می‌کنند که چندی قبل یک طبیب محلی بنام حکیم الکوزی ادعای کشف قطره محافظت در برابر ویروس کرونا را کرده بود. وزارت صحت عامه گزارش کرد که قطره الکوزی ممکن است حاوی مواد مخدر شامل مورفین و تریاک باشد و باعث اعتیاد شود.

اما سردرگمی، دو دلی و خطر رد شدن واکسن در میان بعضی‌ها همچنان یک مانع جدی است. بعضی اشتراک کنندگان در هلمند، ننگرهار و دایکندی از بعضی مردم در جوامع شان یاد کرده‌اند که باور دارند مرگ و زندگی دست خداست و آنها به واکسن برای حفظ جان شان ضرورت ندارند. بعضی‌ها

«بلی! من آرزو می‌کنم که واکسن دریافت کنم. در آن صورت، من با شتاب می‌رفتم و اطفال خود را برای واکسن می‌بردم.» (یک مادر از کندز)

همچنان احساس می‌کنند که آنهایی که قبلاً واکسن پولیو و یا واکسن‌های دیگر را رد کرده‌اند، شاید واکسن کرونا را نیز قبول نکنند. سردرگمی در مورد این که چه کسی به واکسن نیاز داشته باشد نیز وجود دارد. مردان و زنان در کندز و فاریاب فکر می‌کردند که تنها آنانی که به ویروس مبتلا شده و یا می‌شوند، نیاز به واکسن دارند. اکثر اشتراک کنندگان توقع دارند واکسن رایگان توزیع شود؛ چرا که آنها نگران اند که تعدادی مردم توان پرداخت هزینه برای واکسن را نداشته باشند.

بعلاوه، عدم اعتماد مردم به سیستم صحتی و کارمندان صحتی و شایعات گسترده یکی از عواملی است که تردید مردم به گرفتن واکسن را افزایش می‌دهد. با آنکه تقریباً تمام اشتراک کنندگان پژوهش (از علایمی که آنها داشته‌اند) احساس می‌کنند که در مقطعی در شش ماه گذشته شده به کووید-۱۹ مبتلا شده‌اند، تعداد کمی آزمایش انجام داده‌اند و تنها در شرایطی

«در بعضی مناطق، شاید مردم واکسن را قبول نکنند. افغانستان کشوری است که در آن چنین وقایع اتفاق می‌افتد. ضرورت است که به مردم در مورد نیاز به واکسن آگاهی داده شود.» (مرد، بلخ)

که به اسیجن نیاز داشته‌اند به شفاخانه‌ها مراجعه کرده‌اند. شایعاتی چون «شفاخانه‌ها مراکز انتشار ویروس اند» و «داکتران، می‌ریزان مبتلا به کووید-۱۹ را با استفاده از آمپول به هدف توقف انتشار ویروس می‌کشند» گسترده است. این شایعات در کنار اعتماد پائین مردم به کارمندان صحتی،

یکی از چالش‌های عمده برای قبول واکسن است؛ مخصوصاً که واکسن کووید-۱۹ به شکل آمپول بوده و توسط کارمندان صحتی واجد شرایط (احتمالاً در یک مرکز صحتی) تطبیق شود. کارمندان صحتی که با آنها مصاحبه شده نیز حس می‌کنند مردم اعتمادشان را بالای مسوولین صحتی در جریان ویروس همه‌گیر کرونا از دست داده‌اند. به این دلیل، اکثریت اشتراک‌کنندگان پیشنهاد کمپاین آگاهی‌دهی و آشناسازی مردم با واکسن را می‌کنند.

• دختران جوان هزینه تاثیر اقتصادی ویروس کرونا را می‌پردازند

ازدواج اطفال و دادن اطفال - اکثراً دختران - به فرزندى در بدل پول به عنوان یک چالش رو به افزایش توسط پاسخ دهندگان مطرح شده است. بعضی پاسخ دهندگان از مواردی یاد کرده‌اند که بعضی خانواده‌ها تنها منبع درآمدشان را در اوایل قرنطین از دست داده‌اند و تا هنوز نتوانسته‌اند دوباره بدست بیاورند. در نتیجه، این خانواده‌ها

«همسایه من فقیر بود. خودش (خانم) و دو دخترش به کووید-۱۹ مبتلا شدند. آنها هیچ پولی برای تداوی و مصارف خانواده شان نداشتند. او مجبور شد دختر ۱۳ ساله‌اش را به یک مرد پیر که قبلاً دو خانم داشت در بدل پول برای پرداخت مصارف زندگی و تداوی شان به ازدواج بدهد. همه در قریه از این قضیه خبر دارند.» (خانم، هلمند)

هیچ پولی نداشتند که غذای شان را تامین کنند. به این دلیل، آنها اطفال شان را با پول تبادله کرده‌اند. مشخصاً، خانم‌ها از هلمند گزارش کردند که در برخی از خانواده‌ها دختران زیر سن به علت فقر مجبور به ازدواج اجباری، در بدل پول شده‌اند. چندین مورد به فرزندى دادن دختران در بدل پول در بلخ نیز گزارش شده است.

بحث عمیق گروهی با زنان در دایکندی، بی‌بی‌سی میدیا اکشن

• ویروس کرونا کودکان را مجبور به ترک مکتب کرده است

محدودیت‌های اقتصادی ناشی از کووید-۱۹ آموزش کودکان را متاثر ساخته است. درحالی‌که مکاتب و دانشگاهها صنوف آنلاین را شروع کردند، دانش‌آموزان و دانشجویان از فامیل‌های فقیر نتوانستند امکانات دسترسی به اینترنت را فراهم نمایند و یا هزینه اینترنت را پرداخت

«چهار دانشجو در یک میز می‌نشینند و برای آنها امکان رعایت فاصله وجود ندارد. یک بار من هم صنفی‌ام را گفتم فاصله را رعایت کند. استاد به من گفت که برایم چوکی جدا گانه از خانه بیاورم.» (دانشجو از دانشگاه کندز)

نمایند. آنها مجبور شدند دروس شان را از دست بدهند. خانواده‌هایی که منابع درآمد شان را در جریان همه‌گیری ویروس کرونا از دست دادند، مجبور شدند کودکان شان را از مکاتب خصوصی به مکاتب دولتی تبدیل نمایند چرا که نمی‌توانستند هزینه مکاتب خصوصی (که معمولاً آموزش با کیفیت بهتر را فراهم می‌کنند) را پرداخت نمایند.

همچنان، والدین و دانشجویان می‌گویند که مکاتب و دانشگاهها مقررات صحی برای جلوگیری از گسترش ویروس کرونا را رعایت نمی‌کنند. اشتراک کنندگان گزارش کردند که اکثر نهادهای آموزشی جای مناسب برای شستن دست، صابون و یا مواد ضدعفونی کننده و فضای که دانش‌آموزان و دانشجویان بتوانند با حفظ فاصله اجتماعی بنشینند، را ندارند.

با این حال، والدین نمی‌خواهند مکاتب دوباره بسته شوند. اکثریت آنها به این باور اند که کودکان شان در مکاتب مصئون‌تر هستند. آنها همچنان گفتند که کودکان شان بیرون از مکتب بیشتر در معرض ابتلا به کووید-۱۹ اند. همچنان، همانطور که در ماه سپتامبر گزارش شد، بسته بودن مکاتب در بعضی مناطق باعث نگرانی خانواده‌ها نسبت به جلب کودکان توسط گروههای مخالف مسلح دولت نیز شده است.

• تقاضا برای معلومات در مورد واکسن و موج دوم شیوع کووید-۱۹

معلومات در مورد شدت موج دوم شیوع کووید-۱۹ و پیشرفت در تولید واکسن تقاضای عمده اشتراک کنندگان است. همانند دیگر اشتراک کنندگان در ماه گذشته، آنها معلومات را از تلویزیون، رادیو و رسانه‌های اجتماعی دریافت می‌کنند. رسانه‌های اجتماعی کمتر مورد اعتماد است چرا که اکثر شایعات از این طریق پخش و نشر می‌شود؛ درحالی‌که تلویزیون و رادیو همچنان معتبرترین منابع برای مردم است.

• شایعات و اطلاعات نادرست

اطلاعات نادرست در مورد تداوی کووید-۱۹ همچنان یکی از نگرانی‌های عمده است. مردان و زنان از هلمند گزارش کردند که بعضی اشخاص با علائم کووید-۱۹ جان شان را به اثر استفاده از تریاک برای تداوی از دست داده‌اند. کارمندان

«یک تداوی دیگر وجود دارد؛ یک تریوز را به دو بخش تقسیم کنید؛ هفت آلو بخارا را به آن اضافه کنید و آن را در یخچال نگهدارید تا زمانی که آب آلو بخارا در تریوز جذب شود. بعد جوس آن را بسازید و روز دو بار (صبح و شام) بنوشید.» (یک مادر از کندز)

صحنی از ولایات فاریاب و ننگرهار گزارش کردند که اطلاعات نادرست تاثیر منفی بر کارشان در مبارزه با کووید-۱۹ داشته است. این مصاحبه‌ها این مساله را بیان می‌کنند که مردم از یک طرف بخاطر باورشان مبنی بر این که کووید-۱۹ تمام شده و از طرف دیگر به دلیل عدم اعتمادشان بالای مراکز صحنی؛ از مراجعه به شفاخانه‌ها اجتناب می‌ورزند. این وضعیت یک چالش جدی برای کارمندان صحنی تلقی می‌گردد.

عام‌ترین شایعات گزارش شده در ماه نوامبر عبارت بودند از:

- مردان و زنان در کندز شنیده‌اند که داکتران در بدل ثبت هر واقعه مثبت کووید-۱۹ پول هنگفتی بدست می‌آورند.
- همین اشتراک کنندگان در هر دو ولایت همچنان شنیده‌اند که اشخاص نیز در بدل گزارش کردن هر واقعه کووید-۱۹ پول (۵۰ هزار افغانی) بدست می‌آورند.
- زنان در کندز باور دارند که تربوز و آلو بخارا می‌تواند کووید-۱۹ را بهبود ببخشد.
- زنان در تمام ولایات باور دارند که روش‌های سنتی تداوی مانند خوردن گیاه‌های مختلف، سرکه، لیمو و شلغم جوشانده، ماهی سرخ شده با کشمش داخل آن برای تداوی کووید-۱۹ موثر است.
- زنان در بلخ و کندز نزد ملاها برای گرفتن تعویذ به منظور محافظت در برابر ویروس کرونا مراجعه می‌کنند.
- تمام اشتراک کنندگان (مرد و زن) باور دارند که کووید-۱۹ در افغانستان پایان یافته است.

• روش تحقیق

در مجموع ۳۲ مصاحبه عمیق انفرادی با زنان و مردان شامل اعضای شوراهای انکشافی، خبرنگاران فعال، کارمندان صحنی و ۲۳ بحث عمیق گروهی (*Focus Group Discussion*) با بیجاشدگان داخلی، شنوندگان رادیو و دانشجویان والدین در شش ولایت هلمند، بلخ، فاریاب، دایکندی، کندز و ننگرهار انجام شده است.

ما، در این پژوهش برای بهتر دانستن تجارب و دیدگاه‌های مردم، از آنها در مورد نگرانی‌های عمده‌شان، معلوماتشان نسبت به کرونا، دیدگاهشان در مورد واکسن و منابع معلومات و چگونگی دسترسی به معلومات در مورد کووید-۱۹ پرسیدیم. از شنوندگان رادیو خواسته شده تجارب خود را شریک کنند و از اعضای شوراهای انکشافی و خبرنگاران در مورد تجارب خودشان و تجارب و رفتار مردم در محیطشان پرسیده شده است. ضمناً این مصاحبه‌ها و داده‌های پژوهش با یافته‌های پژوهش‌های دیگر بی‌بی‌سی میدیا اکشن در مورد ویروس کرونا ارزیابی گردیده است.

قبل از راه اندازی پژوهش، با گروه کاری مبارزه با کرونا (*RCCE*) مشوره نمودیم تا بتوانیم معلوماتی را که آنها نیاز دارند در سوالنامه این پژوهش بگنجانیم.

این ماهنامه پژوهشی براساس اظهار نظر مردم تولید گردیده است. هدف اصلی این خبرنامه بازتاب یافته های پژوهشی در مورد درک و فهم مردم از ویروس کرونا و نگرانی آنهاست تا موسسات صحتی و بشردوستانه را برای پلان گذاری و تطبیق بهتر برنامه های شان بر اساس نیاز و ارجحیت های جامعه کمک کند. این خبرنامه توسط بی بی سی میدیا اکشن با کمک مالی سازمان صحتی جهان و گلوبل افیرز کانادا (Global Affairs Canada) تهیه گردیده و محتویات آن مسوولیت بی بی سی میدیا اکشن است و هرگونه دیدگاهی که در آن ذکر گردیده نمایندگی از خود بی بی سی و یا تمویل کننده های که کارهای خیریه را حمایت می کنند، نمی کند.

ما از سهم گیری نهادهای دیگر برای به اشتراک گذاشتن دیدگاه های مردم از ساحاتی که در آنجا فعالیت دارند و تحلیل داده ها و تولید نسخه خبرنامه استقبال می کنیم. در صورتی که می خواهید اشتراک نمایید، با احمد راشد حیاتی از طریق ایمیل زیر به تماس شوید:

rashed.hayati@af.bbcmmediaaction.org